

КЕРДАЧА КЪАХЪЕГАМА ТОЛАМАШКА!

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВИАШАГКХЕТА

СЕРДАЛО

евет

Советски Союз Коммунистически парти Ночх-Палгай областной Грозненский городской комитет и Ночх-Палгай АССР Лакххарча Совета а орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 3 (2628)

Киранди, 7 январь, 1962 шу.

Мах 2 пеп.

АРАДУВЛ

1923-ча

шера денз

Цхъаккха ди доа ца деш, воай беррига низ, вай халкха Iаламате доккха, цлаккха кхоачалургдоаца хынар коммунизм хьалъяра практически декхараш кхоачашдара тладерзаделга—иштта да хланз хьалхашка латта декхар.

Н. С. ХРУШЕВ.

КХОАЧАШДЕ ДЕЗАРАШ

Дог глоздына члоаг кхьахъ Ночх-Палгайчен промыслашкэн заводишкэн. Ворх шера план ханал хьалха кхоачашдара тлех лоаттабена кховсаме хлара ди массаза доал дукхагга толамаш доах мехкадотта-шоша, химикаша, машинаш ерша, кхачан продукташ ерша, гишлон-хоша.

Дог глоздынаш я 1961 шера нтогаш. Шера республике йоккха промышленни продукция 11 процент лакххеннай. Мехкадотте газн як. кхара план ханал хьалха кхоачаш-йир. 1960 шера дукхагга мехка-дайтта 13 процент газ 35 процент дукхагга хьалхаш. Цу хьокхамех хьалхашкена шера мехкадоттахой 1965 шера боарам тла бола декхар-рийла ба. Химически промышленно-ста боллоша шера фенол 28 проценти синтетически спирт 9 проценти дукхагга дукхал. Боахмаш из да-кха республике члоагга деглоагга.

Дукхал ух тлехварча шин шера «Красный молот» яхача завода мехка-дайтта аппаратура цыан ахазсен советска дукхагга арахийдай.

Лоархлам боллаш дукхагга ю гишлоний материалаш.

1961 шера республике дукхагга хадаш халкха аш-товараш — мебель, трикотаж, консерваш, мер-зача шурий продукция.

Юрта боахмаш продукташ йоахш керда толамаш дахад юрта боах-ма боллоша. Ялаташ дика хьуакка-да. Хьахкаш дукхагга длаеро йиш хилийтар — пачхалхкени-а ялат дохарча план 115 процент кхоачаштеш, 1960 шера кийчачул 15 процент дукхагга ялат кийде. Бахча даараш, сомаш, тха ашара план кхоачаштеш. Доахан дукхагга дийлаш.

Шера хьалхе йоаненнай Ночх-Палгайче промышленни гишлон. Болх бе йоаненнай Шалыра шекара завод, Грозненский нефтемаслозаво-да члоагга механизаци я парадий, нови цех, хьал а я болх бе йоане-литта йоане я химически заводера полнителен йоакха цех. Гудермесе хьабозавод йиллай.

Республике хьалхеш латт йоккый предприятия, хьалхаш ашма, маши-наш еш йола массек завод, цемент-ний завод, кхм дукхагга завод. Уж болх бе йоаненнай тлехкагга арах-шера ийишкена республика валови промышленни продукция шоаза ду-кхагга хургия.

Шера хьал а да, нах баха чухов-шабаш 85 эзар квадратни метр до-ла ценошк; планаш 8 эзар моттиг езаха метта 14 эзар моттиг йола школаш хьалхаш.

Хьатлаенача 1962 шера Ночх-Палгайчен кхьахъагошма кхм а докхагга дола декхараш кхоачаш-деш. Промышленности валовой продукция 10 процент дукхагга арах-шера ийишкена республика валови промышленносте 13,7 проценти моттиг-рча Совети промышленносте глола 8 проценти а йоаш.

Шера промышленносте длаюхий. та капитални вложениш 15 процент дукхагга хургия. Кхизаводе хьалх-ергя этилови спирт доакха за-вод, болх бе йоане ашма еш а элек-тронинструмент, электронизмеритель-ни прибори, кхачан машинаш еча заводни хьалхара очерадш, кхыно-ла объекташ.

Шера 12,6 ПРОЦЕНТ лакхдала деза МЕХКАДЫТТА доакхила; 8 ПРОЦЕНТ дукхагга йоакхар-гья ГАЗ;

29,7 ПРОЦЕНТ лакхдурла бурув тлех МЕХКАДЫТТА СКВАЖИНАШ йоакхила;

6 ПРОЦЕНТ дукхагга чакхдоак-харгала МЕХКАДЫТТА.

Кердача шера массехк дийнахьа

Массехк ди мара дайна-дац семилетка дийнагча ше-ра. Цу лоацача хана як-кха керда кхьахъагошма котадо длаязый коммунистически кхьахъагошма цин яккхар дукха-кховсаме лоаттабеш йолча, мастера Минуч Виктор доал деча бригада счете. № 80 йолча коллективно бурув тлех-ча скважина чурла мела ла-кхера яхлалгча тлоана тох-кам бабучул тлехкагга йоккха мехкадотта киде йоаненнай.

Яхл миллиметр сомал до-ла чаштучер чуглола ден-бу-си 100 тонн гаргта мехкадот-та арадоагга.

Скважина тла дика болх барца белгалбайна ба бу-рильщикаш К. Сайфутдинов, Б. Помякушкин, В. Неткачев, бурильщикий Глонач У. Га-гиев, Я. Часыгов, слесарь М. Бурывлев, иштта кхыбараш.

А. БАКАЛЮК, инженер.

Из чакхдоакхаш ПАРАФИН 51 процент дукхагга йоакхаргья; 90 ЭЗАР кубометр АБШКАБЕТО-НА КОНСТРУКЦИШ ерша — 1961 шера ерша 20 ПРОЦЕНТ дукхагга; 196 МИЛЛИОН ТХОВ ТЛА ЮЛ-ЛА КИРПИШК ерша.

23,7 ЭЗАР тонн КИР йоакхар-гья шера. Гишлонш ю уж материа-лаш: кирпичаш 10, тхов тла юлаа кирпичаш 44, кир 11 процент ду-кхагга ерша.

66 ПРОЦЕНТ дукхагга ерша ТХОВ КЪОВЛА КЛАБДА МАТЕ-РИАЛАШ;

18 ПРОЦЕНТ дукхагга ерша МЕ-БЕЛЬ;

82 ПРОЦЕНТ — ТИЯГА ХА-МАШ;

39 ПРОЦЕНТ — ТЕЛАТА ТО-ВАРАШ;

37 ПРОЦЕНТ дукхагга доакхар-ла ГАНАРИЙ ДАБТТА;

7 ПРОЦЕНТ дукхагга ерша КАИ-ДИТЕРСКИ ХАМАШ;

10-за дукхагга дегла ШЕКАР.

70 ЭЗАР гектарага кхоачаш ду-кхагга длаюргья ялата лаьрхлх ХАЖАКШАШ.

9 ЭЗАР гектара тла длаюргья ЯЛАТ — КХЕШ.

124 ЭЗАР гектара тла длаюргья ШЕКАРА СВЕКЛА.

135 ЭЗАР тонн ЯЛАТ докха лаьр-хлх пачхалхкени а йоаш.

17 ЭЗАР тонн эцаргга ГИДУА-РИЙ ГАНАРИШ;

160 ЭЗАР тонн ШЕКАРА СВЕК-ЛА.

19 ЭЗАР тонн ХАЙБАШИН КОА-ТИРА ОАЛХАЗАРАШИН;

65 ЭЗАР тонн ШУРА,

28 МИЛЛИОН ФУАШ,

2800 тонн ТХА.

120 ЭЗАР квадратни метр нах чубаха ценош хьалхергга пача-хьалхен капитални вложениш чо-тах. Цул советска наха шоаштеш 100 эзар цла хьалде лаьрхлх.

1200 моттиг йола 4 ИНТЕРНАТ хьалхе лерх Урус-Мартане, Насе-рен-Вокзале, Ведана, Грозне;

7020 моттиг йола ШКОЛАШ хьалхергья;

600 моттиг йола БЕРИЙ БЕША-МАШИН ЯСЛЕШИ хьалхергья.

600 ЭЗАР сом кхоастада БОР-НИЦАШ хьалхергья;

151 ЭЗАР сом кхоастада КУЛЬТУРА ОБЪЕКТАШ хьалхергья;

2,5 МИЛЛИОН сом хьалхилал КОММУНАЛЬНО-БЫТОВОЙ ГИШЛОШ хьалхергья;

32 ТИКА;

16 СТОЛОВИ хьал а я болх бе йоане литаргья.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

8,7 ПРОЦЕНТ лакхдурга шера ТОВАРООБОРОТ.

КОММУНИСТИЧЕСКИ ХЫСАПЕ

«Хланз члоагга лоархлеме да хлара заводе, фабрике, хлара колхозе, совхозе берригача кхьахъагошма шоай низ производствени планаш кхоачаш а тлехкхоачаш а яра тлабахийтар. Кхьахъа-ма оварсе лакхалга ме хул, хьаю хламаш дикалга ме хул махьхьа хул...» Хрушева XXII-ча съезде, айна уж дешаш ЦРМЗ заводерча хлара болхочун деиз а хинна длазтат. Соахна шу дола-денна хохье денз съезда сийна вахте эттача тха заво-да боллоша, баха боаггача тайпара КПСС XXII-ча съез-да нахьа а баха, лакхка айял сийленца длахо хьо произ-водства передовикни бай-ранк.

«Коммунистически кхьа-хъагошма завод» яха цин тил-ла боуно яккхар дукха тла-гергта кховсам лоаттабеш я завода коллектив. Шера йо-ла производствени задани 1961 шера 25 декабря кхо-ачаштеш, айна, тлайца декхараш 21 декабря кхо-ачаш а да, шоаш денна дош сийленца кхоачаштеш заво-да кхьахъагошма.

«Коммунистически кхьа-хъагошма бригада» яха цин дий-

хар дукха кховсам лоатта-беш йолча 21 бригадах 13-нана хланзаш а енай из сий дола цин. 318 сага ком-мунистически кхьахъагошма удариш яха цин енай.

Мехкадотта «Солдатов» на ремонт еча, нов. В. И. Глухова кулгалдеча комму-нистически кхьахъагошма бри-гада соахкара производ-ствени заданеш 15 октяб-ре кхоачаш а я, 1962 шера чоташ капитални ремонт а я арахийдай 120 турбопро-моч. Цу гулакха члоагга кхьахъагга бригадир нов. Глухова. Заводе болх беш ше дукхакча 10 шера цо дика йоабаш ший болх, цун йоккха опыт йайнай, хлабта ший бригадирча кхьахъа-гошмаш цо из дла а йов-зийт.

Кхьахъа ала безам ба са цу бригадирча кхьахъагош-маш Иванох. Шу хьалхалга Советски Эскаре гулакх да а айна ше цлавеца, тха заводе балха вера из. Эггара хьалха токара ученикала болх бе волаверал Андру-сенко. Токара говзал сов-шыйна дукха езадараш сиха йоайир цо. Хланз ший дий-

нахъара норма 170 процент кхоачаштеш. Андрусенко. Цул тлехкхоачаш бац цун новьностей а. Бригада бер-ригача членашта коммуни-стически кхьахъагошма удар-ник яха цин енай. Цу барт тайнача бригада коллективно ший балха ха хьаха ца а йоаш, тлехкхоачаша бри-гада дладел ший опыт.

Шийна карагдлашна чу тла юха ца а соаши, бригада коллектив кердача шера хьа-а дикалга кхьахъагошма а комму-нистически парти Програм-ма кхоачаштеш тлагергта кховсам лоаттабеш а лаьрхлх а. Иштта дика кхьахъагга я нов. Стукан керте латта ме-хано-сборник цеха коммуни-стически кхьахъагошма бри-гада. Хьалххарча деношаш де-денна кхоачаш а тлехкхо-ачаш а ергья производствени заданеш.

Н. ШВЫДКИЙ, заводской комитет, председатель.

Сурта тла: (Айрдехъара ахтешъа) Г. Стукан брига-да болхил: С. Багашов, Г. Стукан, А. Можаров, Л. Хажиев.

И. ПЛИЕВА сурт.

План хлара денна тлехкхоачаштеш

Синтетически спирт арахепаца план 21 декабря кхоачаш а я, планаш советска длазаш эзараш сома махьа про-дукци а лух дика чакхдакхар дладаха шу Грозненский хими-чески завод № 32-91 йолча цеха коллективно.

Яржача хьахьа латт нов. А. П. Цапковас кулгал-ду коммунистически кхьахъагошма смена. Цеха хьалхара моттиг лаьдай цу коллективно.

Дика балхаш дад рационализатораша а. 60 эзар сома пайда боалаш йола 130 предложени енай цар. Цеха дикалга бола рационализатораш ба слесараш Еманов, Кастирин, вок-халга вола аппаратчик Хмелев, иштта дуккха кхыбараш а. Царех хларане 7-негара 12-нега кхоачаш предложениш енай.

КПСС XXII съезда сийна йоанеина кхьахъагошма вахта дла-хо а хьахь, дика дладолад длахо коллективно 1962 шу. Бал-хаш дика лел. Продукци дика а йоаш, хлара денна производ-ствени план 105—106 процент кхоачаштеш.

Вай мехка коммунистически общество хьалъяра даьке шоашкара денна беркат дала а лощи, производствени пла-наш хлара денна тлехкхоачаштеш социалистически яхь эггара хьалха длаюлай Олга Арсентьевна Кузнецова керте лат-тача коммунистически кхьахъагошма смена. Цу смено дош ден-над семилетка дийлаш шу чакхдоахш планаш советска ду-кхача махьа спирт арахепа.

Шоаш денна дош члоагга леладу из лоархлеме яхь дла-йоалараша: спирт арахепаца план хлара денна 107—110 процент кхоачаштеш смено.

Хьалхара толам

Квилбаседа Кавказе эггара клоаргларча скважинана 5500 метр клоаргал долаш бурув тохаш я Галогой участне Ночх-Палгайчен Совнархоза мехкадотта данкхарен газовой промышленносте управлене бурув тохара бригада. Керда шу хьахъаш 4000 метр клоарга а хьахъа цу скважинана бурув то-хаш яр бурув тохара мастераш Г. Малейкин М. Попови керте латта бригада. Форуминиферош тлоанаш доахадш да хланз бурув. Тлехкхарча этапаша — бархI дойма сомал дола «летуч-ка» йочухийтарга длакхьахъай хланз скважин. Из члоагга чохлане болх 4075—4100 метр клоаргача бе беза. Бурув то-харий Бучнева, Строгонова, Заревеца, Вокал сменаш, нефте-разведка еррига коллектив из лоархлеме болх чакхбоак-кхаш я.

Эггара клоаргларча скважинана бурув тохилга толам-ца чакхдоакхаргга оаха, — йоах Ночх-Палгайчен мехкадот-та доахаш моттигаш тохаш бараша. — Из хургаба семилетка дийлаш чера тха хьалхара толам.

Хьайбашкара йоала продукция алсамъяккхара

1962-ча шера хьайбашка-ра йоала продукция кхьа а ду-кхагга алсамъяккхара берри-гаш ший ний тла а бахтийа кхьахъагга я Науруски района «Терский» яхача жа кхоаба-ча совхоза коллектив.

Уж шера члоагга дебаде лерхI совхозо хьайбаш. Маса-ла, хьахьарч 70 проценти доаханн жан 11 проценти соахьарчул дукхагга хургда совхозе. Хьайбаш дебадарал советска 10 процент лакх-дурга долаш дола хьай-башкара йоала продукция а.

Цох тхога торо хургия пача хьалхенна длашу йола продукция ухь боарамалга тлакетийта: духл — 50 процент, шура — 13 процент, тха 17 процент, фуаш — 2,5-за дукхагга. Из декхар кхоачашдара эггара хьалха дика влаштлехьагга деа доакхарий гулакх.

Доакхарий гулакх тоадар духьа оаха эрга а яккха тоа-ергья оахача латтай струга-тура. Дуккха а кизегатла йовргья дика ца хьуькш йо-ла культураш: мухк, борч, кен. Цар чоташ 30 процент дукхагга длаюргья дуккха а беркатегла йола хьахьаш — доакхара лаьрхл а ялата лаьрхл а.

Цул советска ухь шера сов-хозо длаюргья 50 гектар доакхара кхеш, 5 гектар доа-кхара свеклаш, 10 гектар го-рохаш. Нагахьа санна уж культураш тха хьалх дика хьуькшаш хуле, тлехьа тла-йоагача хана оаха уж кхьа дукхагга длаюргья. Хьалха кхача культураш чуйначул тлехкагга мукьадайнача латтай тла доакхарийна лаьрхл длаюргья хьахьаш а кхьайола культураш а.

Оахача латтай структура иштта эргаякхьахъа торо хур-гья хлара гектара тлара ду-кхагга ялат данкха, 1961-ча шера 9,2 центнер мара ца хиннача метте из 12,8 цент-нерага длахоахаче. Хьалха семилетка чакхдоахача хана соахьарчул шоаза дукхагга хургда совхозо доакхача ялат, 12 000 тоннага длахоахача да из. Кертерча даькха хьахьаш дукхагга ерцен оа-хамаша хуш дахьарчен де-баргда совхоза ялат. Уж шера а 1500 гектарага дла-хоахача хуш дехаш дола совхоза латтайш.

Хьайбаш дебадара а цар-гара йоала продукция ал-самъяккхара а кертерча ний-ба хьайбашта глоане мошени доакхар шортта а дика а хулийтилга.

Цулухьа 1961-ча шера 19400 тонн хиннача метте семилетка чакхдоахача 38500 тоннага длахоахача совхозо кийч-деш дола доакхар.

А. АБРАДИН, совхоза экономист.

Советски Союз глола

Волга кхоачалуччара индустриальни гикант

Нижний Поволжья докха бер-кат—тростник. Делкаденна док-хача хина юкье улача эзараш гектарах дола латтан тла я цун байовоглаш. Тростник башка дика белла я. Массе тайпара продукция яккха йиш я цунах: гишлой мате-риалашкери целлюлозгарен яйна белокш йолча доакхарий дроажеш-ка кхачалаша. Ма йоккха эконом-лурга промышленносте эрзах пайза эцаро!

Хоза кхьа бера

